

COLUMN

Hardleers

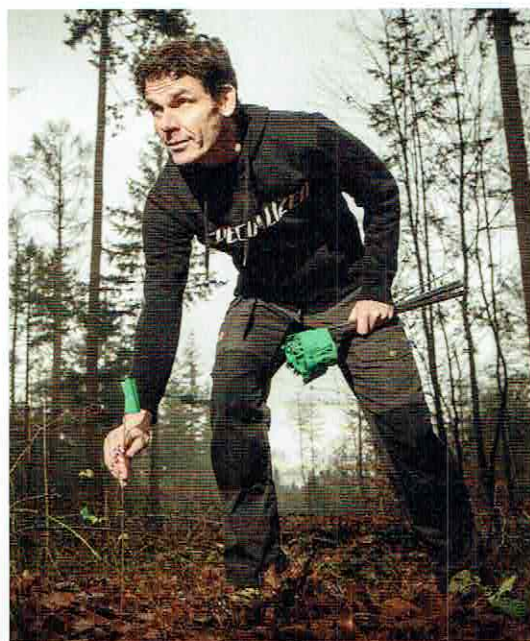
Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 100 mountainbike-routes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

Een aantal natuurclubs, waaronder Natuur-Alert, Natuurbelang en VNC, hebben een frontale aanval ingezet op mountainbikers. In allerlei gebieden zijn (recht)zaken gestart, waarbij ze de Wet Natuurbescherming gebruiken. In hun ijver om mountainbikers in een kwaad daglicht te stellen, worden steeds meer plant- en diersoorten naar voren geschoven om hun gelijk te bewijzen. Van de dennenorchis tot de zandhagedis, vliëgend hert en rode bosmier.

Ze zijn zo gefocust op mountainbikers dat ze volgens mij niet in de gaten hebben, dat ze ook steeds meer wandelaars, ruiters, fietsers en automobilisten raken met hun acties. Het is immers onacceptabel om alleen naar de effecten van mountainbikers te kijken en de ogen te sluiten voor andere bedreigingen. Worden er geen reptielen dood gereden op fietspaden, wegen en ruiterspaden? En worden rode bosmieren niet verpletterd door wandelaars? Ik ben blijkbaar niet de enige die er zo over denkt, want het bevoegd gezag in Overijssel heeft op de Sallandse Heuvelrug een zandweg tijdelijk afgesloten voor alles en iedereen, omdat zandhagedissen eieren hebben gelegd in de berm. Boete voor gebruik van de zandweg: ongeveer 2000 euro.

“Je kunt de focus niet alleen op de mountainbikers richten”

Is dit proces nog te stoppen of worden volgend jaar de fietspaden over de hei en de toeristenweg ook afgesloten? Er zijn in dit gebied al allerlei maatregelen genomen om verstoring van de kor-

hoenders in dit gebied te beperken, maar voor sommigen is dit niet genoeg. Volgend jaar dan gelijk de heide maar helemaal afsluiten voor wandelaars? Dan slaat de publieke opinie snel om. Dan staan de stemmingsmakers niet meer tegenover een slordige half miljoen mountainbikers, maar tegenover half Nederland.

Deze mensen hebben dus niets geleerd van het geval Henk Bleeker. Die maakte in zijn korte periode als bewindspersoon gehakt van de natuursector. Ik ben enorm voorstander van de bescherming van flora en fauna en ik vind het prima dat dit beperkingen in het gebruik van deze gebieden met zich meebrengt, maar je zult onherroepelijk toch moeten zoeken naar een goede balans tussen natuur en recreatie. En je kunt de aandacht hierbij natuurlijk niet alleen richten op één bepaalde recreatiegroep. Terreinbeherende organisaties, zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de provinciale landschappen weten dit als geen ander, maar voor die natuurclubs is het blijkbaar alles of niets. Ik zie, als dit zo doorgaat, weer een nieuw Bleekertje ontstaan. En daar wordt uiteindelijk niemand beter van. •

COLUMN

Proactief

Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 100 mountainbike-routes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

In de lobby van de 5 uur Show zat ik te wachten, totdat ik samen met Pita naar binnen mocht voor een gesprek over mountainbiken. Ik had vooraf nadrukkelijk gevraagd wat de strekking van het interview zou zijn, want ik heb mijn buik helemaal vol van al die negatieve en ongenuanceerde berichten over mountainbiken. Er werd me verzekerd dat het een positief gesprek zou worden. Ze zouden wel een vraag stellen over de vele kritiek op mountainbiken, maar dat zou maar kort zijn.

“Ik heb mijn buik vol van al die negatieve en ongenuanceerde berichten”

We zaten ingepland na de reclame, dus het was nog in de lobby dat we het item zagen dat een medewerker van de 5 uur Show als voorbereiding op ons gesprek had gemaakt in de bossen van Bergen op Zoom. Het is natuurlijk makkelijk om bij zo'n item een negatief beeld te schetsen en dat was hem dan ook heel goed gelukt. Eén van de geïnterviewde wandelaars had het zelfs over een teringzooi. En zo kwam het dat we dan toch weer met een achterstand de studio inkwamen. Gelukkig kregen we wel de gelegenheid om er een paar minuten op in te gaan en het wat te nuanceren, maar ik had me er toch iets anders bij voorgesteld.

Zo zie je maar dat je vaak vanuit een achterstand je visie op mountainbiken mag geven. Kunnen we dat niet omdraaien? Dus niet wachten totdat de pers ons uitnodigt om onze visie te geven, meestal na te zijn getriggerd door de negatieve verhalen en reacties, maar de pers zelf uitnodigen voor een gesprek en misschien zelfs wel een mooi mountainbikeritje. Uiteraard kunnen dan ook negatieve vragen gesteld worden, maar daar moeten we niet voor weglopen. Zolang het geheel maar een beetje genuanceerd is, want anders blijven we achter de feiten aanlopen.

Kunnen we niet afspreken dat we de rest van dit jaar massaal journalisten gaan uitnodigen? Journalisten genoeg bij landelijke, regionale en plaatselijke kranten, radio, tijdschriften, TV en social media. Je weet wel, iets met proactief en zo. Er zijn voldoende succesverhalen te vertellen. Doe je mee? •

COLUMN

Protest

Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 40 mountainbikeroutes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

Als je als mountainbiker niets gemerkt hebt van de discussies rondom de mountainbikeroutes bij Nijmegen, dan heb je onder een steen geleefd. De media pakte met volle kracht uit, ongenueanceerd en ongefundeerd. Voor de mensen onder die steen: natuurliefhebbers hebben bezwaar gemaakt tegen de route in Watermeerwijk met het oog op onze grootste kever, het vliegend hert. Niet veel later richtten ze zich op het hele Rijk van Nijmegen en het hele dierenrijk. Dat is vervelend, maar we leven in een rechtstaat en iedereen heeft dus het recht om bezwaar te maken en zo nodig een rechtszaak te starten. Ga alleen niet constant dreigen met de Raad van State. Gewoon starten bij de lagere rechtbank, net als iedereen. Pas als je daar en in het hoger beroep hebt verloren, mag je naar de Raad van State.

“Dat je de nodige emotie in de strijd gooit, is begrijpelijk en ook een goede strategie”

Dat je de nodige emotie in de strijd gooit, is begrijpelijk en natuurlijk ook een goede strategie (lieve hertjes). Liegen gaat me altijd net even te ver, maar dat is nu eenmaal van deze tijd. Nu kun je als reactie op deze protesten gaan schelden, bedreigen of het probleem bagatelliseren, maar daarmee ga je geen prijzen winnen. Bovendien wil ik niet zo met mensen omgaan. Om de (goe)gemeente aan onze kant te krijgen, is het waarschijnlijk effectiever om serieus te luisteren en te kijken waar we wat aan kunnen doen. Route stukje verleggen met het oog op het vliegend hert, een kruising aanpassen... Lijkt me

geen probleem. De route zal er alleen maar beter van worden. Uiteraard willen we niet aan de eis voldoen om alle mountainbikeroutes uit het Rijk van Nijmegen te schrappen, maar afgezien van de eisers verwacht ook niemand dat.

Maar ik zie nog meer voordelen van de protesten. We proberen al tientallen jaren de gedragsregels (wees aardig voor wandelaars!) tussen de oren te krijgen bij een enorme groep mountainbikers. Dat valt niet mee, maar nu moet je door alle media-aandacht toch wel een enorme eikel zijn om niet door te hebben dat asociaal gedrag niet alleen ten koste gaat van andere bosbezoekers, maar uiteindelijk ook van je eigen mountainbikemogelijkheden.

Een ander voordeel van de protesten is dat we steeds scherper worden bij de aanleg om op die manier ecologische en sociale problemen te voorkomen en zo nodig op te lossen. Zo heb ik bijvoorbeeld een duidelijke evolutie gezien in de kwaliteit van natuurtoetsen die we bij de bouw van een mountainbikeroute moeten maken. Dat betekent soms ook meer beperkingen, maar wie kan daar tegen zijn als onze hobby niet ten koste gaat van flora en fauna. Ik zou dus willen zeggen: leve de protesten! •

COLUMN

Realiteit

Patrick Jansen is mountainbiker, bosbouwer en routebouwer met een eigen adviesbureau voor duurzaam bosbeheer onder de naam Bosmeester. Binnen zijn andere bedrijf, Tracks & Trails, heeft hij al zo'n 40 mountainbikeroutes en bikeparks ontworpen en gebouwd.

Tot een jaartje geleden liep het in routebouwland eigenlijk best wel soepel. Ik moest de afgelopen dertien jaar terreineigenaren overtuigen van het nut van een mountainbikeroute en dan was ik al een heel eind. Gemeenten gaven vaak aan dat er geen omgevingsvergunning vereist was. Dus geld en een flink bosje vrijwilligers regelen en we konden aan de slag. En toen stonden er plotseling advocaten bij gemeenten aan de deur. Of de andere gemeenten dat hebben meegekregen weet ik

“Aansprakelijkheid neerleggen bij vrijwilligersorganisaties is echt een stap te ver”

niet, maar plotseling werden gemeenten veel voorzichtiger en nu moeten we bijna standaard het vergunningstraject in. Dat kost minimaal drie en soms twaalf maanden, maar ik vind het prima om deze democratische weg te bewandelen. Regelmatig werden afspraken met terreineigenaren schriftelijk vastgelegd, maar die contracten waren vrij eenvoudig rond te krijgen.

In het laatste jaar zijn de hoofdkantoren van de grote terreinbeherende organisaties zich er echter mee gaan bemoeien. Op zich vind ik dat een goede zaak, wat zo komt er wat structuur in. De eisen zijn echter plotseling wel erg zwaar gewor-

den, met name op het gebied van aansprakelijkheid en financiering. Aansprakelijkheid neerleggen bij vrijwilligersorganisaties is echt een stap te ver. Dat betekent het einde van mountainbikeroutes in Nederland. Daar moet een andere oplossing voor komen.

Bij mountainbikers is over het algemeen veel draagvlak om voor onderhoud van mountainbikeroutes te betalen. Kijk maar naar de vignetten. Vele vinden het ook geen probleem om een beetje meer te betalen als bijdrage aan de instandhouding van de gebieden waar we zo van genieten. Een goede uitgangssituatie dus, zou je zeggen. Toch wil het niet vlotten met de onderhandelingen. Volgens de betrokken mountainbikers willen enkele (niet alle!) grote terreinbeherende organisaties te veel, te snel. De routeontwikkeling is hierdoor in sommige gebieden stil gevallen. Lange tijd liepen die dekselse mountainbikers (ver) voorop, maar de realiteit heeft ons uiteindelijk ingehaald. Om in welertermen te spreken: de mountainbikers zijn lange tijd geleden het peloton ontvlucht, maar het peloton komt nu razendsnel dichterbij. Zeker voor ons als vrijbuiters doet dat pijn. •